

မာတိကာ

စစ်ထွန်း၏သား	၂၅၉
ဦးဘဝင်း၏သား	၂၆၁
ကြေးမုံဦးသောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပြီး တက္ကသိုလ်နေဝင်း 'ကျွန်တော် မမေ့နိုင်သော ဆယ့်ကိုးစုလိုင်' (ဆောင်းပါးနှင့် ထင်မြင်ချက်များ)	၂၆၆
စက်ဆုပ်ဖွယ်လူမျိုးရေးလူသတ်မှုလော	၂၇၄
အကယ်၍သာ ယခုအချိန်အထိ	၂၈၁
ဦးအောင်ဆန်းသာ အသက်မသေဘဲ ရှင်နေခဲ့သော်	၂၉၁
နိဂုံးချုပ်	၃၀၀
စာတွဲ	၃၁၃
လုပ်ကြံမှုနှင့် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုမှုတို့နှင့်ပတ်သက်သော ကြေးနန်းစာအချို့	၃၁၃
ရည်ညွှန်းချက်များ	၃၅၀
မြန်မာစာအုပ်စာတမ်းများ	
အင်္ဂလိပ်စာအုပ်စာတမ်းများ	
အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် အစိုးရထုတ်ပြန်ခြင်း	
မှတ်ချက်များ	
ဇာတ်လမ်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များ	
လူသတ်သမားများနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ	၃၅၆
အခန်း (၁) စိုလ်ချုပ်လုပ်ကြံခံရခြင်း	၃၅၆
အခန်း (၂) အဓိကခေါင်းဆောင်များ	၃၆၁
အခန်း (၃) တရားဆိုင်ခြင်း	၃၇၃
အခန်း (၄) လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်ခြင်း	၃၇၇
အခန်း (၅) အဖြေမရသေးသော မေးခွန်းများ	၃၈၅
အခန်း (၆) အကြမ်းဖက်မှုအမွေ	၃၉၁
အခန်း (၇) ရလဒ်	၃၉၁
ကောလာဟလ ပေါင်းချွေးခံ	၃၉၄
အမြင်ထက်ပိုထူး	၃၉၄
သုခဇာတ်ကြောင်းပြန်	၃၉၅

စာရေးသူ၏ နိဒါန်း

ဦးသောင်းစိန်၏ အမှတ်တရ အတွေ့အကြုံများထဲမှ သူ နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် ပြောပြလေ့ ရှိသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုမှာ ကွယ်လွန်သူ ကျွန်တော်ဖခင် ဦးထွန်းလှအောင် နှင့် တိုက်ရိုက်ပတ်သက်နေပါသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်ဖခင်မှာ ရာဇဝတ်မှု စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးဌာန အကြီးအကဲ (Dy. Inspector General) ဖြစ်သည့်အပြင် အရှိန်အဝါ ကြီးလှသည့် အင်္ဂလန် ဘုရင့်ရဲတပ်မတော်ကြီး၏ အဖွဲ့ဝင်တဦးအဖြစ်လည်း ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် တာဝန်ထမ်းခဲ့ရသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ၎င်း၏ ဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်များအား ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့မှုကြောင့် ဦးစောအား အင်းစိန် အကျဉ်းထောင်တွင် ထိန်းသိမ်းထားခိုင်း၍ ဒု-ရဲချုပ် ဦးထွန်းလှအောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးသောင်းစိန်တို့အား ဦးစော၏ လုံခြုံရေးအတွက် ပူးတွဲတာဝန် ပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် နေ့စဉ်လိုလို ရန်ကုန်မှ အင်းစိန်ထောင်သို့ ကားဖြင့် အတူသွားလေ့ရှိကြရာ ခရီးတလျှောက်တွင်လည်း ယာယီ 'ပြည်သူ့စစ်တပ်'ပုံစံဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားသော ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ဝင်အချို့တို့ စောင့်ကြပ်နေသည့် စစ်ဆေးရေးစခန်း များစွာ မရှိသည့်နောက် (အဖြူ၊ အဝါ) နှစ်ဖွဲ့ကွဲပြီး မည်သည့်အဖွဲ့က မည်သူ့လက်အောက်၌ သစ္စာခံထားသည်ကို အတိအကျ မသိရသေးချေ။ သို့နှင့်ပင် ၁၉၄၇ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း၊ တညနေတွင် ၎င်းတို့ကားကို ရပ်တန့်စေရန် စစ်ဆေးရေးစခန်းတစ်ခုမှ ဝတ်ထန်ထန် အမိန့်ပေး တားဆီးလိုက်ကာ ရောင်စုံပြောက်ကွား စစ်ဝတ်စုံ ဝတ်ဆင်ထားသည့် ရဲဘော်အချို့ ရိုင်ဖယ် သေနတ်ပြောင်းများဖြင့် ချိန်ထားလျက် သူတို့ထံ ပြေးလာကြသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် ဖခင် ဦးထွန်းလှအောင်သည် ကားမောင်းနေရာမှ ရပ်၍ ဆင်းသက်လိုက်ပြီး ၎င်းတို့ မည်သူ မည်ဝါဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလျက် ယင်းသေနတ်ကိုင် လူတစ်ဦး ခေါင်းဆောင်လက်ထဲမှ သေနတ်ကို ပုတ်ချလိုက်သည်။ ၎င်းနောက် သူတို့ ကြောင်အမ်းအမ်း ကြည့်နေဆဲမှာပင် ကားပေါ် ပြန်တက်၍ မောင်းထွက်လာခဲ့သည်။ အဆိုပါ အဖြစ်အပျက်များအကြောင်း ပြန်ပြောင်းပြောဆိုသူမျှကို ကျွန်တော် ကြား သိရပြီးနောက် ထိုအချက်များ၏ လှုံ့ဆော်မှုကြောင့် ထိုအချိန်က အကင်းမသေသေးသော မြန်မာနိုင်ငံရေး ဇာတ်လမ်းအဖုံဖုံကို ကျွန်တော် စတင်စိတ်ဝင်စားမိတော့သည်။ တနိုင်လုံး လိုက်နာကျင့်သုံးကြရမည့် ဗြိတိသျှဘုရင့်ဥပဒေနှင့် ခေတ်ပေါ်လက်နက်ကိုင် ဒေသခံများ၏ အဖွဲ့က အထူးရွေးချယ်၍ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဥပဒေမဲ့ ဖြစ်နေမှုများ ရောထွေးယှက်တင် လှုပ်ရှားနေမှုကို ကျွန်တော် အထူးသတိပြု လေ့လာမှတ်သားရတော့သည်။ ထိုအခါက အခြေအနေအရ ပြည်တွင်း နိုင်ငံရေးသမားများ ၏ ကိုယ်ပိုင်စစ်တပ်များအတွင်း အာဏာကို အကြောင်းပြု၍ ထွက်ပေါ်လာသော အကျိုး စီးပွား ပဋိပက္ခများ မကြာခဏ ပေါ်ပေါက်လာလေ့ရှိသည်။ အဆိုပါ အကြောင်းအရာများ ထဲတွင် ဂဠုန်တပ်အဖြစ် (ဝါရင်းတုတ်ကို ဗန်းပြလျက်) လျှို့ဝှက်လက်နက်ကိုင်တပ် ဖွဲ့ထား သော နာမည်ဆိုးဖြင့် ကျော်ကြားလှသည့် ဂဠုန်ဦးစောကိုမူ ကျွန်တော် စိတ်အဝင်စားဆုံး ဖြစ်ရပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ ကျွန်တော်၏ သားငယ်နှစ်ဦး ဖြစ်သော ခင်ဦးအောင်နှင့် ထွန်းလှအောင်လေး(ကျွန်းယာ)တို့ကလည်း အတိုးဖြစ်လူအား အဆိုပါဇာတ်လမ်းများ ပြန်ပြောင်း ဆက်လက် ပြောဆိုရန် မကြာခဏ တိုက်တွန်းကြလေ့ရှိသည်။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး များ လုပ်ကြံခံရမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဦးစောနှင့် ၎င်း၏ အပေါင်းအပါတို့အတွင်း စကားတိုက်နှင့် ရေးသောစာများကို နေရာသတ်မှတ်၍ လျှို့ဝှက်စွာ လဲလှယ်ခွဲခြင်းများအကြောင်း ပြောပြ သည့်အခါ ကျွန်တော်တို့အားလုံး မိန်းမောတွေဝေသွားမိတော့သည်။ ထိုအကြောင်းအရာများ ကို တစ်စုတစ်ဖွဲ့ ဖော်ပြရသော် 'ခြေဆွဲနေသည့် မကောင်းဆိုးဝါးကြီး'၊ 'ငှက်ပျောသီးစိမ်းဖြင့် စည်ခဲ'၊ 'သံပရာရည်ကို ကြိုက်တယ်'၊ 'ရေကန်ထဲမှာ ငါးမရှိ'၊ 'အရပ်မြင့်မြင့် လူကြီး'... စသည် စသည်ဖြင့်။ (အရပ်မြင့်မြင့်လူသည် မည်သူနည်း ဆိုသည်မှာ ပဟေဠိ) သို့နှင့် ဦးအောင်ဆန်းတို့အား လုပ်ကြံမှုကြီးသည် ဦးစောနှင့် ၎င်း၏အပေါင်းပါများ လက်ချက်သာ မက တရားဥပဒေရှေ့မှောက်သို့ မည်သည့်အခါကမျှ မရောက်လိုက်ရဘဲ လွတ်မြောက်ဆုံး လွတ်မြောက်သွားကြသော အခြား အမှုအခင်းများဆိုင်ရာ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိကောင်း ရှိလေဦးမည်ဟု ကျွန်တော် သံသယမကင်း ဖြစ်လာမိတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ယောက္ခမကြီး၏ ပြောပြချက်များကို နောင်လာမှောက်သားများအတွက် စာဖြင့် မှတ်တမ်း တင်ထားသင့်သည်ဟု ကျွန်တော် ခံစားမိခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်သည့်အလျောက် ကျွန်တော်၏ စာတိုစာစ မှတ်တမ်းများကို စုစည်း၍ အကြမ်းအားဖြင့် စာတစောင်တဖွဲ့ အဖြစ် ရေးသား လိုက်သောအခါ ဦးသောင်းစိန်က သေချာစွာ ဖတ်ကြည့်ပြီး သဘောတူခဲ့သည်။ ဤတွင် ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦး၏ ပြန်ပြောင်းသတိရမှုများကို ကျွန်တော်၏ ထပ်ဆင့် ရှာဖွေ လေ့လာ မှတ်သားမှုများနှင့် ပေါင်းစပ်၍ ဖြည်းဖြည်းချင်း တိုးချဲ့ရေးသားခဲ့သည်။ ကျွန်တော်

ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုသို့ အနီးအနားကျွတ်ကျွတ် ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွားနေချိန် အခါက ထိုလုပ်ကြံမှုကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ အတွင်းဝန်ရုံးနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် တဖက်ခြမ်းရှိ ရေတပ် (ကမ်းနားဌာနချုပ်) ပြုလုပ်ထားသော စိန်ပေါလ်ကျောင်းဝင်းအတွင်း၌ လူငယ် ရေတပ်အရာရှိ တဦးအဖြစ် တာဝန်ကျနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်အား အကြောင်းအရာများကို ရေးသားရန် လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့သည့် အခြား အကြောင်းတရပ်မှာမူ ကျွန်တော်၏ ဦးလေးတော်သူ ဦးရွှေဘော် ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ အိန္ဒိယ မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး ပဋိညာဉ်ခံဝန်ထမ်းအဖွဲ့ဝင် (I.C.S) တဦးဖြစ်လျက် လွတ်လပ် ရေး မရသေးမီ ယာယီအစိုးရအဖွဲ့၏ အတွင်းဝန်တဦး ဖြစ်ပြီး လုပ်ကြံမှု ဖြစ်ပွားစဉ်က ဦးအောင်ဆန်း၏ လက်ဝဲဘက်တွင် ကပ်လျက်ထိုင်နေခဲ့ရာမှ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက် အောင် ကျည်ဆန်က ရောင်ထွက်သွားခြင်းကြောင့် ဘေးမသိ ရန်မခတ် လွတ်မြောက်ခဲ့ရသူ တဦး ဖြစ်ပါသည်။ ဦးရွှေဘော်ကိုယ်တိုင် ထိုကြေကွဲဖွယ်ရာ အဖြစ်အပျက်၊ သူ့မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ ဇာတ်ကြောင်းကို ကျွန်တော်အား ပြန်လည်ပြောပြခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်သည် လုပ်ကြံမှုကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ အဖြေတစ်စုံတရာ ပေးရန် ထက် ဦးစော မှောက်မှာ ဘယ်သူတွေ ရှိပါလိမ့်ဟူသော အတွေးနှင့်အတူ သို့လော သို့လော မေးခွန်းများသာ ထပ်မံ ပေါ်ပေါက်ကောင်း ပေါ်ပေါက်လာစေပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာမူ ဦးအောင်ဆန်း လုပ်ကြံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်မှုအချို့ကို ကြိုးစား ဖြေရှင်းလျက် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ၏ ကံကြမ္မာကို ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ပြောင်းလဲသွားစေခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်ဆိုင်ကြီးကို အသစ်တဖန် ပြန်လည်၍ အသေးစိတ်လေ့လာရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် အတူ မြန်မာပြည်သူ အများစုအနေဖြင့် ယခုအချိန်သာ ဦးအောင်ဆန်း အသက်ရှင်နေခဲ့ပါလျှင် ကျွန်တော်တို့ ယခု ခံစားနေကြရသည့် ကံကြမ္မာဆိုးတို့ကို ရှောင်ရှားနိုင်ပေလိမ့်မည်ဟု နိုင်ငံစွာ ယုံကြည်ကြပါ၏။ ဤအကြောင်းတရပ်တည်းနှင့်ပင် အဆိုပါ လုပ်ကြံမှု ဇာတ်ကြောင်း ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာသင့်ပေတော့သည်။ ထို့အတူ လွန်ခဲ့သော ၄၅ နှစ်တာ ကာလက နိုင်ငံရေး ရှေးခေတ်ကြီး ကျဆုံးသွားပြီးနောက်ပိုင်း ထိုခေတ်၏ အမွေအနှစ်အဖြစ် ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် နိုင်ငံရေး ရှေးခေတ်ကြီးတလျှောက် ကြီးစိုးခဲ့သည့် လောဘ၊ ဒေါသတို့ဖြင့် ပြုစုထားသော အကြမ်းဖက်မှုများ၏ အခြေခံအရင်းအမြစ်တို့ကိုလည်း လေ့လာသင့်လှပေသည်။

မောင်စင်အောင်
ကင်ဘာရာမြို့တော်၊ ဩစတြေးလျ
နိုင်ငံဘာလ၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်။

ဦးအောင်ဆန်းသည် ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ မွေးဖွားပြီး အဖမှာ စိုလ်ချုပ်ထွန်းလှအောင်၊ အမိမှာ ဒေါ်ခင်ခင် ဖြစ်ကြပါသည်။ ဇနီးမှာ 'ပက်ထရိုဂျာသောင်းစိန်'(ခေါ်)ခင်ခင်စိန် ဖြစ်၍ သားနှစ်ယောက် ဖြင့် ဩစတြေးလျပြည်၊ ကင်ဘာရာမြို့တွင် နေထိုင်လျက် ရှိကြပါ သည်။ ဦးအောင်ဆန်းသည် ထူးချွန်သော ရှိခိုင်၊ မွန်၊ ဗမာ ရည်လမ်း သော မျိုးဆက်မှ ဆင်းသက်လာပါသည်။ ဗြိတိသျှနှင့် ဗမာ ရေတပ်မတော်များတွင် အရာရှိအဆင့်များ၌ ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ကုန်သွယ်မှု သင်တန်းတို့တွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ မြန်မာပြည်၌ ကုမ္ပဏီ ဝါရိုက်တာ ရာထူးအထိ တက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် သင်တန်း လုပ်ငန်းမှာပင် ဆက်လက်ပြီး အထက်တန်း အုပ်ချုပ်မှု နေရာများ တွင် ယိုးဒယား၊ စင်ကာပူ၊ အမေရိကန်ပြည်များနှင့် အခြားပြည် များတွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ဦးအောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည် ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အရေးတော်ပုံအတွက် ဩစတြေးလျပြည် နှင့် နိုင်ငံတကာရှိ မျိုးချစ်အသင်းအဖွဲ့များတွင် ထကြွလှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံညွှန်ပေါင်း အစိုးရ၏ ပထမဆုံး ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ မြန်မာပြည် ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး ဦးဆောင်တော်၊ နိုင်ငံတကာ ဆိုင်ရာ နာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။